

◆ Tərəfdaşlarımız

Dünyanın Azərbaycanla tərəfdaşlıq edən tanınmış enerji şirkətləri sırasına "Masdar"ın daxil olduğu gündən o qədər də çox vaxt keçməyib.

2021-ci il aprelin 6-da Energetika Nazirliyi və "Azərenerji" ASC ilə bu şirkət arasında 230 MVt gücündə günəş-elektrik stansiyası layihəsi üzrə müvafiq müqavilələr imzalanıb. Danışqlar, müzakirələr uğurla nəticələnib. Heç bir il də keçmədən, 2022-ci il martın 15-də ölkəmizdə "Masdar" tərəfindən inşa ediləcək "Qaradağ" Günəş-Elektrik Stansiyasının təməli qoyulub.

"Masdar" şirkəti Azərbaycanla dost olan ölkəni - Birləşmiş Ərəb Əmirliklərini (BƏƏ) təmsil edir. Bəllidir ki, ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlər yüksək səviyyədədir. Siyasi, iqtisadi və digər sahələrdə əməkdaşlıq uğurla davam edir. Ticarət əlaqələri genişlənir, turizm sahəsində əməkdaşlıq üçün böyük imkanlar mövcuddur. Artıq bərpaolunan enerji istehsalı sahəsində də səmərəli əməkdaşlıq və tərəfdaşlığa başlanıb. BƏƏ-nin ən böyük bərpaolunan enerji şirkəti - "Masdar" hazırda Azərbaycanda 230 MVt gücündə "Qaradağ" Günəş-Elektrik Stansiyası layihəsini icra edir. Stansiyanın hər il yarım milyard kilovat-saat elektrik enerjisi istehsal etməyə və atmosfərə atılan tullantıların 200 min tondan çox azaldılmasına imkan yaradaçağı nəzərdə tutulur. Belə bir proqramın gerçəkləşəcəyi təqdirdə ildə 110 milyon kubmetr təbii qaza qənaət ediləcək və 110 min ev elektrik enerjisi ilə təmin olunacaq. Bu stansiya həm ölkəmizin enerjiyə artan tələbatının ödənilməsinə dəstək verəcək, həm də ixrac imkanlarını genişləndirəcək.

Məlum olduğu kimi, "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər"də ölkəmizdə "yaşıl enerji" istehsalının genişləndirilməsi məsələsi də əhəmiyyətli yer alıb. Hədəf ümumi enerji istehsalı gücündə bərpaolunan enerjinin payını indiki 17,3

Azərbaycanla "Masdar"ın əməkdaşlığı yollarında "yaşıl işıq" yanır

faizdən 2025-ci ildə 24, 2030-cu ildə isə 30 faizə çatdırmaqdır.

Həmin istiqamətdə inamlı addımlar atılır ki, "Qaradağ" stansiyasının inşası da bunun əyani nümunəsidir. İnvestisiya dəyəri 225 milyon dollardan çox olan bu layihədə bizimlə tərəfdaşlıq edən "Masdar" şirkətini BƏƏ hökuməti 2006-cı ildə yaradıb. O vaxtdan bəri şirkət zəngin təcrübə toplayıb, günəş və külək enerjisinin inkişafına 30 milyard dollardan çox sərmayə yönəldərək onlarla layihənin iştirakçısı olub. "Masdar" daim təmiz texnologiya innovasiyalarını artırmağa, Yaxın Şərqdə, eləcə də dünyada bərpaolunan enerji sektorunun inkişafına mühüm töhfələr verməyə səy göstərir. Azərbaycan bu şirkətin çalışdığı 40-dan çox ölkədən biridir. Onun fəaliyyət göstərdiyi ölkələr sırasında BƏƏ ilə yanaşı, Səudiyyə Ərəbistanı, İordaniya, Misir, Mərakeş, Böyük Britaniya, ABŞ, Avstraliya, Serbiya, Hindistan, İndoneziya, Özbəkistan və bir çox başqaları var.

"Masdar" qlobal yaşıl hidrogen təşəbbüslərinə qoşularaq bp, "Siemens Energy", "TotalEnergies", "Marubeni Corporation", Əbu-Dabi Enerji Departamenti və dünyada tanınmış bir sıra digər şirkətlərlə əməkdaşlıq edir. Şirkətin ölkəmizlə əməkdaşlığının da

perspektivləri böyükdür. Bu il yanvarın 15-də Prezident İlham Əliyevin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə işgüzar səfəri çərçivəsində Əbu-Dabi şəhərində SOCAR-la (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti) "Masdar" arasında ölkəmizdə 2 QVt gücündə Dənizdə Külək və Hidrogen Layihələrinin işlənməsinə dair Birgə İşlənmə Sazişi, həmçinin 1 QVt gücündə Günəş Fotovoltaik və 1 QVt gücündə Quruda Külək Layihələrinin işlənməsinə dair Birgə İşlənmə Sazişi imzalanıb.

Dövlətimizin başçısı Əbu-Dabi Dayanıqlılıq Həftəsinin açılış mərasimindəki çıxışında bu hadisənin önəmini vurğulayıb. Prezident, əsasən, enerji məsələlərindən bəhs edib və bildirib ki, biz bərpaolunan enerji mənbələrini öz enerji təhlükəsizliyimizin təmin olunması üçün inkişaf etdirmirik. Enerji təhlükəsizliyimizi hələ bir neçə il əvvəl təmin etmişik: "Bu gün Azərbaycan nəinki öz enerji tələbatlarını təmin edir, o cümlədən xam nefti, neft məhsullarını, təbii qazı, neft-kimya məhsullarını və elektrik enerjisini ixrac edir. Bərpaolunan enerji ilə bağlı proqramımız tamamilə fərqli gündəliyə malikdir. Birincisi, bu onunla bağlıdır ki, nəhəng potensial var. İkincisi,

biz onun sayəsində ixracımızı şəxələndirəcəyik. Əlbəttə ki, nəticədə iqtisadiyyatımızın yeni ekoloji təmiz sektoru yaranacaq".

Beləliklə, Əbu-Dabidə "Masdar" şirkəti ilə imzalanan sənədlər də Azərbaycanın "yaşıl enerji"nin mühüm ixrac mənbələrindən birinə çevriləcəyi inamını möhkəmləndirir. Sözsüz ki, bərpaolunan enerji layihələri həmçinin Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş kimi nüfuzunu daha da artıracaq və ölkə iqtisadiyyatının daha da inkişafına xidmət edəcək. O cümlədən "Masdar"la əməkdaşlıq ölkəmizlə

Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında iqtisadi əlaqələrin daha da gücləndirilməsinə, habelə Azərbaycanda istixana qazı emissiyalarının azaldılmasına, bərpaolunan enerji mənbələrinin inkişafına töhfə verəcək.

"Qaradağ" stansiyasının təməlqoyma mərasimində Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin energetika və infrastruktur naziri Suhail Al Mazroueinin dedikləri öz təsdiqini tapır. Nazir Azərbaycanda bərpaolunan enerji planlarının enerji siyasətinin mühüm hissəsinə çevrilməsini dəstəklədiklərini bildirmiş və demişdi: "Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və "Masdar" şirkəti təmiz enerjiyə aid geniş gündəliyin icrasında Azərbaycana birbaşa xarici sərmayələrini və dəstəyini davam etdirməyi səmimiyyətlə arzulayırlar və biz tərəfdaşlığımızı daha da gücləndirmək üçün daha böyük imkanları araşdıracağıq".

"Masdar"ın cari ayın əvvəlində Bakıda keçirilən "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının 9-cu və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurasının birinci toplantılarında iştirakı tərəfdaşlığımızın uğurla davam etdiyinin daha bir təsdiqidir.

*Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"*